

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. október 8

Csütörtök.

XXII. évfolyam. 81. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltérek díja előre fizetendő.

A válságos helyzethez.

A magyar király Gróf Khuen-Héderváry Károly lemondott miniszterelnököt hétfőn ötnegyed órai kihallgatáson fogadta. Kedden a fogadtatás megismétlődött. Döntés azonban, legalább mikor e sorokat írjuk, még nem történt a lemondás el, el nem fogadása felett, ámbár nincs kétség, hogy azt el fogja a király fogadni.

Mindazonáltal egy óriási kérdőjel lebeg Magyarország politikai horizontja fölött.

A hol az emberek összeverődnek, a politikai felfogások mind ebbe a kérdőjelbe kunkorodnak össze.

Némelyek elfojtott keserűséggel, mások kitörő dühvel tárgyalják az ominózus fordulatok tömkelegét, — vannak, a kik peszimista lemondással szólnak a bekövetkezendőkről; ismét vannak, a kik átcsillámlani látják a napsugarakat a felhőkön át...

De azért a kérdőjel marad kérdőjelnek.

Pedig-pedig ez a teljes bizonytalanság ólomsúlylyal nehezedik ránk, a kunyhók népétől a latifundiumok közepén épült paloták lakosságáig.

Lenyomja a tevékenységet, megbénítja a haladást, köddel takarja el a nemzeti érzület melengető napfényét.

Szürkeség, romlás, bomlás mindenfelé, a hol ez a kérdőjel uralkodik

Az országos szabadelvűpárt, mely az utóbbi kavargások közepette a hallgatásba burkolózott, mint egy ember állott talpra, mikor a fölkent király egy sokféle zsirral megkent tanácsosa, a ki a Körber névre hallgat, perfid módon bátorkodott a magyar államiságot megszurkálni.

Nem kell hinni azonban, mintha e hazafias föllángolás tüzeben összeolvadtak volna e pártban a nézetek a válságból kivezető irány egyenes útjára nézve.

Vannak eltérések, felfogások. Ezeket csak a kölcsönös mérséklet, az előrenéző belátás és a higgadt megfontolás fogja összesimitani. Ezekben az erényekben, minden szidalmak dacára, a szabadelvűpárt gazdag volt mindenha s miután örökségül kapta a kiegyezés nagyszabású politikusaiktól, hiven meg is fogja őrizni.

Mert vannak olyan kérdések a magyar politikai világban, a hol a pártfelfogások válaszfalai egy magyar harsonaszóra leomlanak.

Igen sok függ attól, hogy kit nevez ki most Ő Felsége miniszterelnökké. Reméljük a legjobbat. Adja az Isten, hogy olyan férfit ruházzon fel bizalmával a

Felség, kinek személye és programja alkalmas lesz a kibontakozás nagy művének sikeres keresztülvitelére, hogy így vége legyen a súlyos, nehéz helyzetnek.

A csehek és a függetlenségi párt. Polónyi Géza a prágai cseh képviselő, Kľofác, Pilsenből francia nyelvű táviratot küldött, mely magyar fordításban így hangzik:

Forró köszöntemet fejezem ki Önnek és barátainak azért, hogy fölsímték, hol van az Önök és a mi közös gyilkosunk. Tartsanak ki végig a küzdelemben a német elnyomatás ellen, amely ellen Önöket csakis a cseh védheti meg. A hadsereg az az intézmény, melynek a célja, hogy minket germanizáljon. Az összes gonoszságoknak és aljasságoknak típusa Körber osztrák miniszterelnök. Ennek eltávolítása legyen az önök és a mi közös törekvésünk.

Kľofác.

A távirat a függetlenségi és pártunkivüli ellenzéki képviselőket rendkívül föllekesítette. A harcban új támasz gyanánt tekintették Kľofác megnyilatkozását.

— Megyünk Prágába, — mondta a függetlenségi párt egyik előkelő tagja — ők minket kivilágítással és fáklyászenével fogadnak. Tüntetünk a németiség ellen, Körber ellen és Ausztria ellen. A segítséget ott kell keresni, ahol szívesen vállalkoznak a mi küzdelemünk erősítésére.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház okt. 3-iki ülésén — úgy nyílt, mint zárt ülésen — Polónyi Géza azon indítványa fölött folyt a vita, hogy Lukács László pénzügyminiszter vonassék felelősségre azért, vajjon a visszatartott katonákra fordított költséget a kvóta arányában viseli-e Ausztria.

A szabadelvűpárt részéről Nagy Ferenc volt államtitkár szólalt fel s kijelentette, hogy Lukács pénzügyminiszter ebben az esetben nem vonható felelősségre, csakis a delegáció vonhatja felelősségre a közös hadügyminisztert.

Nagy Ferenc beszéde további folyamán azt a felhívást intézte az ellenzékhez, hogy szavazza meg az ujonczjutalékról szóló javaslatot s akkor a kiszolgált katonákat azonnal szabadságolják.

Beszéde végén Nagy Ferenc azt indítványozta, hogy az új kormány megalakulásáig függessze fel a Ház üléseit.

Az ellenzék heves tiltakozással fogadta Nagy Ferenc kijelentéseit. Polónyi Géza és Eötvös Károly szólaltak fel ellenében.

A Ház végül elfogadta Nagy Ferenc indítványát.

Cseh közeledés.

A Magyarországon folyó politikai küzdelem hullámgyűrűi elértek immár Csehországig és a cseh radikálisokat is föllépésre serkentették. A cseh radikálisok és összes cseh pártok érdeklődéssel figyelték kezdettől fogva a függetlenségi párt küzdelmét

s várva várták az obstrukció győzelmét, mert úgy vélekedtek és úgy vélekednek, hogy ha az ellenzék diadalra tudja juttatni a magyar nemzeti követelményeket, meg lesz nyitva az út, melyen át a csehek nemzeti követelményeiket szintén győzelemre vihetik. A reichsrati cseh képviselők több népgyűlésen tették szavá a magyar ellenzék küzdelmét s arról mindenütt a legnagyobb rokonszenv hangján szóltak. Eddig megelégedtek ennyivel, most azonban a cseh pártok Kľofác cseh radikális képviselő indítványára elhatározták, hogy közeledni fognak a függetlenségi párthoz, melynek győzelmétől függ saját győzelmük.

A közeledés első lépése megtörtént. Kľofác cseh-radikális képviselő a radikálisok és összes cseh pártok nevében Prágából sürgőnyt intézett Polónyi Géza függetlenségi képviselőhöz, melyben — mint egy mai táviratunk jelenti, — a cseh nép rokonszenvének ad kifejezést a függetlenségi párttal szemben. — A Kľofác sürgönye közönsnek mondja a küzdelmet, melyet a függetlenségi tábor viv a pangermanizmus és Körber ellen; közönsnek mondja a magyar és cseh nép törekvéseit. A magyar nép érdekében áll, — mondja a sürgöny — a cseh népet törekvéseiben támogatni, mert csak így lehet olyan ellentállást remélni, mely a gyűlölt közös ellenséget letiporja. A magyarság lelkes mozgalmát a csehek örömmel üdvözlők és kérik a függetlenségi pártot, hogy lankadatlan buzgalommal és kitartással küzdjön továbbra is a közös elnyomó, az osztrák németiség ellen.

A cseh politikusok közeledése politikai körökben igen különböző hatást keltett. Maga a függetlenségi párt még nem foglalt ebben az ügyben állást s így nem lehet tudni, hogy a Kľofác sürgönyének minő következményei lesznek. A párt legközelebből tanácskozik ez ügyben, de valószínű, hogy e tanácskozás nem fog egy esetleges cseh—magyar szövetség javára dönteni, mert nagy számmal vannak az obstrukció táborában azok, a kik egy idegen ország pártjával való szövetekezést még ha az észravezető lenne is, megengedhetőnek nem tartanak.

Az osztrák politikai körök megdöbbenéssel fogadták a csehek közeledésének híreit, mert komolyabb komplikációktól tartanak azon esetre, ha létre talál jönni valamelyes szövetekezés a cseh pártok és a függetlenségi párt között.

A vármegyei tisztviselők országos egyesülete.

A vármegyei tisztviselők országos egyesülete vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlést, amelyre több mint ötszáz község képviselőjében 126 megyei tisztviselő jelent meg. Az elnöki széket Beniczky Lajos pestmegyei alispán foglalta el, mint aki az előkészítő-bizottság vezetője volt. Reá mutatott az egyesülés jelentőségére s felhívta a vármegyei tisztviselőket, hogy az ügy érdekében ne kiméljék a fáradságot, mert később minden egyes tag élvezni fogja ennek a gyümölcseit. Felhívta a közgyűlést ezután, hogy ejtse meg a választásokat. Ennek során nagy lelkesedéssel, egyhangulag Wekerle Sándort, a közigazgatási bíróság elnökét, választották meg az egyesület elnökévé. Ügyvezető alelnök lett: Markhot Gyula nyitrai alispán; alelnökök: Beniczky Lajos pestmegyei alispán, Czobor László honti, és Huszár Ágost fehérmegyei alispán. Az igazgatóság

tagjai: Somogyi István és Miskolczy Ferencz alispánok, Jerecutz Győző főjegyző. Előadó: Issekutz Aurél (Lajos), jegyzők: Horváth József (Árva), Ferdinánd Gyula (Abauj), Ivánka Pál (Pestmegye), Vinczei Erő (Torontál). Számvizsgáló bizottság, rendes tagok: báró Nyáry Alfoz (Hont), Dubravécsy László (Pest), Balassa Imre (Fehér); póttagok: Berki József (Jász), Hermann Károly (Nógrád), Moys Béla (Abauj). Megválasztottak ezenkívül a választmányba az alispánok közül negyvenötöt; a főjegyzők és aljegyzők közül harminczötöt; az árvaszék tagjaiból harminczet; az ügyészek közül tizet; a főszolgabírák és szolgabírák közül száztizenkettőt; a tisztí orvosok közül tizet; a levéltárosok közül kettőt; a segéd- és kezelő személyzet sorából nyolezat; Háromszék megyéből választmányi tagok lettek: Szent Iványi Miklós alispán, Vajna István árvaszéki ülnök, Zethureczky Kálmán főszolgabíró és Morvay Endre szolgabíró.

A választások után Beniczky Lajos pestmegyei alispán átadta az elnöki széket Markhot Gyula ügyvezető alelnöknek, megköszönve a belé helyezett bizalmat.

Az egyesület aztán a folyó ügyeket intézte el. Megbízták a választmányt, hogy az ideiglenes költségvetést készítse el és hogy a most megválasztott tisztviselők díjait a folyó évre határozza meg.

T A N Ü G Y.

A „Tanítók Háza”-nak felavatási ünnepélye.

Budapest, okt. 4.

A hazai tanítóságnak ma szép, lélekemelő ünnepélye volt. Ma délelőtt folyt le a felavatása a „Ferencz József Tanítók Háza”-nak, annak a három emeletes szép palotának, melyet az állam emeltetett a hazai tanítóságnak, a fővárosban egyetemeken s más főiskolákon tanuló fiai számára internátussal. A szép ünnepély lefolyása a következő volt.

A kultuszminiszter képviselőjében Molnár Viktor államtitkár jelent meg. Az ünnepélyt a Himnusz vezette be, amelyet a Tanítók Háza-nak ifjúsági énekkara adott elő. Ezután Ujváry Béla, az Eötvös-alap elnöke tartott lelkes, szép megnyitó beszédet. Előbbben a király iránt fejezte ki a tanítóság hódolatát és ragaszkodását, majd az államtitkárhoz fordulva, kérte őt, hogy tolmácsolja a miniszternek a tanítóság örök háláját. A magyar tanítók ígéri,

hogy méltók lesznek az ő atyai gondoskodására és a törvényhozás jóindulatára s viszonzásul a nemzet fiainak millióit hazaszerelethez, vallásosságra, nemzet-erősítő munkára és nemzetfentartó erkölcsökre fogják nevelni. Megemlékezett azután a tanítóság patriárkájáról Péterffy Sándorról, a Tanítók Háza eszméjének kezdeményezőjéről. Köszönetet mondott végül a törvényhatóságoknak, tanító-egyesületeknek és egyeseknek, akik alapítványokkal és adományokkal gazdagították az alapot. Beszédét a király öltetésével fejezte be.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Fábián Vilmos II. éves bölcsészethallgató, Fábián Vilmos árkosi tanító fia, szavalta el Minke Béla alkalmi költeményét, amelyet éljenzéssel honorálták. Ezután Heteyi Gábor, Peheré Sándor, Hollós Zoltán és Folkmann Ervin, a Tanítók Háza lakói rendkívül sikerült vonós négyest adtak elő. Majd Józsa Mihály kir. tanfelügyelő, a Tanítók Háza gondnoka ismertette az immár készen álló ház történetét. Miután még Forberger Béla, IV. éves joghallgató tolmácsolta az ifjúság köszönetét, az ünnepség a Szózat hangjai mellett véget ért. A közönség ezután meglekintette az intézetet.

A Háromszékvármegyei Tanítótestületét az ünnepségen az elnökök felkérésére Földes Géza fővárosi tanár, tiszteletbeli tag, a „Nemzeti Iskola” új szerkesztője képviselte.

Az építő-ipari téli tanfolyamra a budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában (Budapest, VII. ker. Csömöri-ut 74. sz.) a beiratások október 20-ától 28-ig lesznek.

A tanfolyam négy téli félévre terjed, a tanítási évenként november 3-tól márczius végéig tart.

A tanfolyamot végzett tanulók ez idő szerint — három évi, a tanfolyam befejezése után teljesített gyakorlat alapján a kőműves, a kőfaragó vagy az ácsmesterséget önállóan gyakorolhatják s jelentkezhetnek az építőmesterei vizsgálatra is.

Tanulóik felvételnek a 15 évet betöltött, erős, egészséges testi szervezettű kőműves, kőfaragó és ácstanoncok és segédek, a kik folyékonyan és helyesen olvasni, írni és számolni tudnak s a kik a nevezett iparágakban gyakorlatilag foglalkoztak; a megkívánt legkevesebb gyakorlati idő egy építkezési időszak.

A jelentkezéshez szükséges iratok:

1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány.
2. A jelentkező által végzett összes iskolákról szóló bizonyítványok.
3. Az elsőfoku iparhatóság által hitelesített bizonyítvány a gyakorlati működésről.

4. A másodszor történt himnlöltésről szóló bizonyítvány.

5. Erkölcsei bizonyítvány.

Lefizetendő díjak: beiratási díj 4 K. tandíj 20 K. szertári biztosíték 4 K.

Az igazgatóság készséggel ad bővebb felvilágosítást.

Az igazgatóság.

IRODALOM.

A „Nemzeti Iskola”, a hazai tanár- és tanítóvilágnak éveken át kitűnő lapja, mely másfél év előtt beleolvadt volt a Benedek Elek szerkesztette „Magyar Világ”-ba, majd ez év elején végleg megszűnt volt, újból megindult. Szerkesztője: Földes Géza fővárosi polg. isk. tanár, főmunkatársa Benedek Elek, a kitűnő székely író lett. Az első szám október 4-én jelent meg multjához hű, érdekes tartalommal. Előfizetési díja egy évre 12 korona. Melegen ajánljuk a tanár- s tanítóvilág lelkes pártfogásába.

NAPI HIREK.

— A király névnapját. Kézdivásárhelyen, mint mindig, most is hódolattal ünnepelte meg a közönség. A róm. kath. templomban ünnepélyes nagymise volt, melyet Rávéz Cyrill főgimnáziumi tanár mutatott be az Urnak, Rada és Beresényi káplánok segédkezőivel. Mise közben Both kántor énekelt szép szöveket a polg. leányiskola növendékei is közreműködtek kedves énekeikkel. Az összes hivatalok hatóságok, intézetek és testületek képviselve voltak az istentiszteleten.

— Királyi kitüntetés. Ő Felsége kézdivásárhelyi id. Kovácsy Bálint kásonyfalvi nyugalmazott kir. postamesternek ötvenkét évet meghaladó hűség szolgálata elismeréséül az arany érdemkeresztet méltóztatott adományozni. A buzgó és lelkiismeretes munkássággal jól kiérdemelt magas királyi kitüntetéshez nemcsak kásonyfalvi község, de Kézdivásárhely város polgársága is őszintén gratulál s szívből kíván hozzá velünk együtt az érdemes férfinak szerencsét és hosszú, örömteljes életet!

— Kinevezés. A király Szűcs Mihály m. kir. esendőr őrnagyot Brassóból áthelyezte Szegedre s helyébe a brassói esendőrkerület parancsnok helyettesévé Petrás Kammerer Gyula esendőr őrnagyot nevezte ki.

T Á R C Z A.

Filozófia.

Legjobb barátaim egyike volt. Fél év előtt kaptam a gyászszegélyű kártyát, melyben felesége tudatta, hogy meghalt, utána téve zárójelben, hogy öngyilkos lett.

Szegény barátom, hogy nem lehettem akkor mellette, talán kiragadhattam volna a gyilkos fegyvert kezéből, mely kioltá nemes életét. Most a mikor mánkáid előtttem állnak, felelevenednek a multak képei; komoly, ideális arcod előtttem áll, a mint a tudományt csepegtetted hallgatód szívébe...

A tudós tanár iratainak rendezésére barátaiból bizottság alakult, mely az iratok egy részének rendezésével engem bízott meg. Legregebb művének utolsó pár tiszta lapján találtam ez írást, melyet lezaktítottam, mivel semmi összefüggésben nem volt munkáival, — de a mely megmagyarázta rejtélyes halálát.

Az első lapon a következő idézet állott:

Szeretném azt a mit eltagadni,
Mit tudni vágytam s már tudok,
Szeretném visszahozni, a mi
Visszasírhatalan elmúlt.

Csujmina Olga (Oroszból)

— „Azt hittem eddig, hogy van szerelem. Tudtam én is lelkesedni, tudtam érezni, megéreztem, ha örült; elszorult szívem, ha fájdalma volt. Azt hittem lelkeink hurjának egy hangja van, s ezen egy hang — mely csak két test csókban való találkozásával

lesz erősebbé, de magassága, mint két hegedű egy és ugyanazon hurja, csak egy marad — széttéphetetlen kötelékkel fűzi össze e két testet. Azt hittem, hogy van szerelem, mely üdvözít és kárhoztat. Ha egy örök csók az, a miben a két lélek feltalálja egymást s összeforr, a melynek egyhangu izét a férfiak a lét viharában való küzdelme sózza meg, akkor üdvözít ez érzés, — akkor van szerelem; ha az egyik lélek hurjainak rezgése nem tudva asszonancziába hozni a másiknak erőszakosan széttépett vagy kényszerített disszonans hurjait: sir, zokog fájdalomban, átkozza létét, a teremtet, ki érzést adott neki; akkor is van szerelem. — De kárhoztat.

Nem hiszem már egyiket sem. Érzéketlen, minden külső befolyástól ment szívem nem kormányozza többé agyamat, külön működik az egyik, külön a másik. Az egyik végzi fizikai munkáját, a másik gondolkodik s a gondolkodásban rájött arra, hogy a nő is csak olyan, mint a nagy természet többi teremtménye, az is csak arra van teremtetve, hogy utódokat létrehozzon, hogy a „faj” ki ne vesszen a földről. Nem a férj öröme, nem bánatára, nem szerelemre, nem életsegítőnek teremté az alkotó Évát, hanem a species fentartásáért, mert ha ez kivesz, nincs ki laboruljon, tömjenezzen, hódoljon neki s ninos, a ki őt imádja.

Hu önérdék! még a teremtetés gigászi alkotásában is részesnek kell lenned! Hisz akkor nem csoda, ha önérdék vezette alkotódat, — önérdék vezethet téged is. Akkor nem esodálom, hogy el tudtál dobni csak azért, hogy főnyb n, pompában legyen részed, hogy ezrek könnyétől véres bársonyon pihenhess, ártatlanságod s szerelmem hirdető nyoszolyám helyett.

Azt mondd, hogy ép értem tetted, hogy megments. Hahahaha! hát azt nevezted te becsületnek, a mit csak a világ lát? Hát ami benn van, a mi ott dul, emészt, — az mellékes? Hát elég az, hogy csak a világ ne tudja? Hát tudsz parancsolni a szívnek, hogy arcodba ne hajtsa a vért, mikor reád, mint a becsület mintaképére mutatnak?!... Megmenteni akartad a tudóst, ki kiszámítja az ég csillagait. De a jövedelem s kiadás könyvét nem tudja összeállítani. Megmenteni akartad, mert elved szerint: szegény ember, nem ember. Nem akartad látni, mint szedik szét a hiénák a tudós kincseit, könyveit, mint vetik oda a profán néptömeg közé: ki ad többet érte?

Hazugság! Hazugság ez is, mint volt mosolyod, melylyel elhitetted hogy szeretsz, hazugsága volt annak, hogy féltetted jólétet, kényelmed; nem merted feláldozni ruháid, ékszereid, hazudtál akkor, a midőn hűséget esküdtél csak azért, hogy az ünnepelt tudós neje légy, hogy irigyljenek, bámuljanak azon körben, a melybe mint leány, még álmaidban sem mertél vágyakozni.

Hiuság vezetett. Hazudtál s becsutelen vagy!

Hazudtál nemcsak nekem, de annak az embernek is, kinek eladtad becsületed. Vagy azt hitted, szereted, a mikor meghagytad fizetni becsutelenséged?

Becsutelen vagy nemcsak magad, de becsutelenné tettél engem is, a mikor ezen átokverte pénzzel akartad fentartani a további jólétet számomra.

Ha szeretted volna, ha nem a hiuság fűzött hozzád, akkor a te hivatásod lett volna megállítan a lejtőn, a melyen haladtam, neked kellett volna megakadályozni anyagi pusztulásomat, te lettél volna hivatva arra, hogy a szeretet angyalaként eltakardi

— **Október 6-ika.** A magyar nemzet történelmében a legsötétebb lapot tölti be a dátum. Az aradi tizenhárom szent emléke, kik 54 évvel ezelőtt életükkel, vérével tettek tanúságot örök időken át ritka fényvel ragyogó honszerelmükről, ma is fájó érzéseket keltett föl a honfiszívekben széles e hazában s agg és ifjú egyaránt hazafias érzésekkel sietett a templomokba imádkozni a nagy hősök lelki üdvösségeért. Kézdivásárhely hazafias polgársága és ifjúsága is gyászt öltött e napon s nagy számban vett részt a róm. kath. és ev. ref. templomokban rendezett gyászteleni tiszteleteken. A róm. kath. templomban Stadler Géza plebános mondta a gyászmisét Rada Elek és Beresényi Elemér lelkészek segédkezésével. Az ev. ref. templomban pedig Szabó Jenő lelkész mondott gyönyörű imát és nagy hatású gyászbeszédet; az egyházi dalkör összhangzatos éneke s Nagy Gerő énekvezér szép szólóénekei emelték a hazafias ünnepély fényét.

— **Szent Ferencz napja.** A minoritarend alapítójának Szent Ferencznek névnapját a kézdivásárhelyi minorita rendházban is megünnepelték. Az összes rendtagok misét szolgáltattak a nagyalapítóért. Délben diszebedet adott Asbóth Viktor házfőnök, melyen a világi elem is képviselve volt Dr. Bánffy Zsigmond főgondnok, Dr. Balogh Vendel ügyész, Dr. Szentpétery Bálint orvos és Molnár Ferencz konfráter által. — Ez alkalommal ülte névnapját Torján Balázs Ferencz plebános, kézdi-orbai r. k. esperes is, kinél vasárnap a világiak, hétfőn pedig a kerületi papságból igen sokan jelentek meg s fejezték ki szerencsekívánataikat. A vasárnapi névnapon kedélyes vacsora volt a derék és közszereketben álló esperesnél, mely alkalommal Hassák Vidor főgimn. igazgató, Imets János nagybirtokos, Gáspár István főgimn. tanár, lapunk szerkesztője lelkésztisztokban fejezték ki jó kívánataikat.

— **Egyháztanácsi ülés.** A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházközség keblei tanácsa október 4-én igen fontos ügyek elintézése érdekében tartott népes ülést a főgondnok vezetése alatt. Dr. Bartók György püspök leirata képezte a legfontosabb tárgyat; ebben a püspök kijelentette, hogy segédlelkészt nem nevezhet ki többé Kézdivásárhelyre s így a rendes papi állás betöltése felől kell gondoskodni. Az egyháztanács behatóan foglalkozott e kérdéssel s arra a megállapodásra jutott, hogy tekintve azt, hogy egy lelkész a legjobb akarattal sem tudja a lelkesítő teendőket az egyház érdekeinek, a hitéletnek kára nélkül teljesíteni, Székely János első pap pedig aggkora s az ezzel járó gyengélkedés miatt már évek óta képtelen a papi teendők végzésére, Székely Jánost, megérde-

szemeim elől a gondokat, — de nem így, a hogy te tetted — az én és a te becsületed árán, hanem a lemondás, az igaz szeretet emésztő tüze által!

Lásd mivé tetted magad, mivé engem? A csöcselék mégis engem kárhoztat, rajtam sajnálkozik, kinek felesége, szeretője pénzéből fizeti ki hitelezőit. Gyalázat! nem, több annál, meggyilkoltad hitemet, a melylyel anyagi tisztaságu lelkednek hódoltam, kiöltöd szerelmemet, a mely hozzád üzött, ha kifáradtam a természet titkeinek kutatásában...

Van büntetés, mely elég nagy lenne téged le-sujtani? Létezik kárhozat, mely megtisztítana téged a bűnödtől? Elűztelek és éljek tovább a világ gunyakajára? Megöljelek, hogy Isten ítélőszéke előtt adj számat tetteidről?...

Nem! élni hagyálk, magamat pusztítom el, hogy fájó kétségbeesés gyötörjön, hogy önvád mardossa lelkedet; hogy ha más esőkol, hideg leheletem érintse ajkadat, hogy kiu s győtrelem közt vonszold porhüvelyed a sir felé, melyről azt hiszed, hogy nyugalmat ad...

* * *

Szegény tudós, még halálobban is mily naiv vagy! Ha tudnád, hogy nőd már fölgyászt visel s az a hír járja, hogy egy sokkal prózaibb természet-sel — szeretőjével jár jegyben.

Talán ezt tartottad büntetésének? Ki tudja, nem az lesz-e?...

Varjas L.

melt nyugalomba fogja helyezni, félfizetéssel (évi 2000 koronával) s lakással, vagy e helyett 400 kor. lakbérrel. A nyugalomba helyezéssel felszabaduló 2000 korona félfizetésre s megfelelő stóla jövedelemre pedig pályázat után rendes papot fog választani. Az ügy további intézése az egyháztanács vezetőire bízott.

— **Iskolaigvásáruennepély.** A kézdivásárhely-kantái r. k. főgimnázium ifjúságának „Mikes-önképzőköré” október 6-án az aradi vértanúk halálának évfordulóján igen sikerült gyászünnepélyt rendezett az intézet helyiségében. Megnyitó beszédet Jenáki Ferencz VIII. oszt. tanuló, az önképzőkör elnöke, emlékbeszédet Fekete András VIII. o. t., az önképzőkör széptehetségi elnöke tartott; míg Bardocz Lajos és Hollanda János VIII. o. tanuló hazafias költeményeket szavaltak; az ifjúsági énekar pedig két hazafias dalt: a Himnusz és a Szózat sikerült előadásával működött közre. Végül Gáspár István, az önképzőkör lelkes vezető-tanára tartott gyászbeszédet és nagyhatású beszédet az ifjusághoz. E záró beszéd koronája volt a minden tekintetben kitűnően sikerült ünnepélynek, melyen az ifjúság legjava szerepelt.

— **Halalozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Vén Mihály bikfalvi ref. pap, a sepsi-egyházmegeye tevékeny eszere, életének 46-ik, házassága 5-ik évében rövid ideig tartott szenvedés következtében f. hó 5-én meghalt. Az elhunyt mint kitűnő egyházi szónok széles körben volt ismeretes s mint ilyennek igen kedvező kilátásai voltak arra, hogy Sepsiszentgyörgy város ref. papi állására az elhunyt Révay Pál helyébe őt hívják meg. Váratlanul jött halála most e kilátásnak is, meg családi boldogságának is egyszerre véget vetett. Az elhunytban Vén Károly torjai és Vén Árpád bodolai tanítók bátyjuk, Zayzon Farkas sepsiszentgyörgyi polgári isk. igazgató vejét, a háromszéki ref. papság egyik legkitűnőbb tagját veszíté el.

— **Újra alakult dalkör.** A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházi dalkör a napokban tartott gyűlésében teljesen újra alakult, véglegesen elfogadván az újból készített alapszabályzatot. A dalkör tisztikara a következő: Egyházi elnök: Szabó Jenő pap, világi elnök: Rákosi József áll. tanító; karnagy Nagy Gerő énekvezér, pénztáros Kovács Mátyás, titkár Turóczy Albert, jegyző Tordai Dénes. Az újra alakult dalkör október 6-án már közreműködött az aradi vértanúk emlékére rendezett gyászünnepélyen s e közreműködéséből következően, erős a reménység, hogy az új dalkör élet képes lesz, élni és virágozni fog.

— **Hangverseny.** Uzonban, október 12-én este hangverseny és táncestély lesz a „Háromszékmegyei Tanítótestület” közgyűlése alkalmából. A hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány a sepsiszentgyörgyi zenekartól. 2. Felolvasás Kovács Dénestől. 3. Magyar népdalokat játszik czimbalmon: Lux Emma. 4. Szaval: Kiss Lajos. 5. Hegedűs szóló, előadja: Imreh Zsigmond. 6. Czimbalomjáték: Lux Emmától. Az estély részben jótékony célra: a „Tanítók Háza” és az „Eötvös-alap”, részben pedig a tanítótestület pénztára javára lesz. Ajánljuk a mivelt közönség pártfogására.

— **Halalozás.** Árapataki Gerő Lajosné szül. Bernády Margit, életének 35-ik évében f. hó 1-én Marosvásárhelyen elhunyt.

VIDÉK.

— Tűzvész Peselneken. —

Peselnek községében e hó 4-én, vasárnap délelőtt 9—10 óra közt vészharang zugása rémitette meg a lakosságot. A községnek nyugati részében hol 70—80 szalmakazal, a lakóházak és gazdasági épületekhez mondhatni 15—20 méter távolságban van összehalmozva, még nem tudhatni mi okból, egy szalmakazal meggyuladt s azok közül 7 porrá égett.

Az isteni kegyelem óvta meg a községet a végpusztulástól, és nagy szerencse volt a szélesond, mert különben az összes szalmakazalok a lángok martalékává válnak s ez esetben a község nagy része is porrá ég.

Mint idegen ember, magam is a községben lén, a tűz színhelyére siettem, s szomorúan tapasztaltam a községi előljáróság tehetetlenségét, s főleg azt, hogy a község által drága pénzen beszerzett

tűz-feeskendőt a gondatlan kezelés miatt használni nem lehetett; de még szomorúbban tapasztaltam a lakosság oltás körüli részvétlenségét. Hogy a vész nagyobb arányt nem öltött és a tűz lokalizálható volt, köszönhető első sorban a faluban lakó első birtokosnak, ki amint a vészről értesült, udvaráról azonnal fogatokkal szállította a vizet. Ennek s a véletlenül megjelent két cse dör erőyes fellépésének volt köszönhető, hogy a község a végpusztulástól ezuttal megmenekült.

Egy idegen.

C S A R N O K.

A János meg a Venczel.

Beszélget egymással a huszár- meg a vasas-tiszt. Csakhamar a szolgákra terelődik a szó.

— Nem hiszem — mondja a huszártiszt — hogy lenne a világon még egy olyan ostoba ordenáncz, mint az enyém, a János.

— Engedd meg — felel a vasas — hogy ebben kételkedjem. Fogadást ajánlok, hogy ebben a tekintetben állja a versenyt a te Jánosoddal a Venczel.

— Tartom a fogadást. Egy kosár pezsgő!

— Helyes.

— Tegyük előbb nálam próbát a Jánossal.

— Menjünk.

Alighogy hazaérnek, beköltözik a huszártiszt a szolgáját:

— János!

— Jelentem alássan a hadnagy urnak, itt vagyok.

— Te János! Eredj át a szomszéd kávéházba, nézz körül, hogy ott vagyok-e én, aztán gyere vissza és jelentsd nekem.

Sarkon fordul a János, elmegy. Félóra múlva visszatér.

— Jelentem alássan, hadnagy urnak, hogy nincs a kávéházban a hadnagy ur.

— No már ez csakugyan tökéletlenség — ismeri be a vasas — de még nem adom fel a reményt. Jer most hozzám.

— Venczel!

— Itt vagyok, kapitány ur!

— Ide figyelj, Venczel! Itt van két korona. Az egyikért sonkát hozasz, a másikért meg két üveg sört. De siess, mert éhesek vagyunk.

Eikullog a Venczel. Félóra múlva még nyoma sincs. Eltelik egy óra, eltelik kettő, a Venczel még mindig nem jelentkezik. Közben beesteledik. A két tiszt már beleun a kártyázásba s épen kardjukat kötik, hogy távozzanak, mikor szepege be nyit a várva-várt vitéz — minden elemőzsia nélkül.

— Hát hol van a sonka meg a sör, te barom?!

— Boocsásson meg, kapitány ur, de nem hoztam.

— Miért nem, te állat!

— Jelentem alássan, mikor kimentem az utcára, véletlenül összekevertem a két koronát. Oszt' nem tudtam, hogy melyikért hozzam a sört, meg melyikért a sonkát. De nem mertem visszajönni, hogy megkérdézzem. Azt gondoltam, magam is kitalálom. Hanem most már látom, hogy hiába, nem tudom kitalálni, mert nagyon egyforma a két korona.

Hogy miért az ő kapitánya nevetett s miért az idegen tiszt káromkodott erre, azt Venczel a mai napig sem érti.

Nix dajts.

A híres Wessolényiról mondják, hogy ellenzékeskedéseért és egyéb stiklijeiért az uralkodó haragudván reá nagyon — „ad audiendum verbum regium” — Bécsbe idéztetett.

A császár szerfölött bosszus ingerültséggel hazamos ideig szidja a bárót, egész kifáradásig. Egészen elője ment s az arca előtt hadonázva, minden kitelhetőt elmondott oly haraggal, mintha szónál egyébbel is megfenyíteni érdemesnek találná.

A nagy feke szakállu herculesi férfi azonban rendületlen nyugalommal hallgatta a császárt, mintha nem is tudná miről beszél az.

Ez a szinte sértő hidegség meglepte a császárt s már néhányszor meg is állapodott, hogy a báró majd felel valamit, menti magát, boocsánátért esd — de az csak várta, hogy végezze be egészen ő felsége, a mit mondani akart.

Végre a fejedelem elhallgatott s mindegy kérdőleg tekintett Wessolényire, a ki aztán mélységes, dörgedelmes basszus hangján csak ennyit mondott, alázatos képpel:

— Ajre majesztót, mix dajts.

Képzeltetni ő felsége haragját ez új impertinentia fölött, hogy hagyja őt expectorálni, holott — állítólag — nem ért németül.

Helyes válasz.

II. Frigyes király kérdé Zimmermann nevű orvosától, hogy tudja-e, körülbelül hány embert küldött a másvilágra?

— Sokkal kevesebbet mint felséged és sokkal kevesebb diósóséggel — felel az orvos.

(„Urambátyám.”)

H I R D E T É S E K.

Sz. 3181-903. t.lkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Bándi István kereskedő kézdivásárhelyi lakos végrehajthatónak Varga Antal és neje Becző Vilma sepsiszentgyörgyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 700 kor. tőke, ennek 1899. évi március 6-ik napjától járó 8%-os kamatai 63 K. 40 f. végrehajtási már megállapított, úgy 22 kor. 60 fill. jelenlegi és amög felmerülendő költségeknél, nem különben a csatlakozóknak kimondott Stehlik Győző brassói kereskedő 255 kor. 48 fill. tőke s jár. követelése kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében, valamint a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Kézdivásárhely területén fekvő, a Kézdivásárhely kantai 127. sz. tjkvben A + 825. hrsz. ingatlanra az árverést 1344 koronában ezzel megállapított kikiáltási árban végrehajtató képviselője Dr. Balogh Vendel ügyvéd által csatlakoztatott hitelező közbejöttével elrendelte. Árverési határnapul 1903. évi október hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája alólírott t.lkvi. hatóság hivatalos helyiségébe kitűzött, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak. A kikiáltási ár 10%-a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi iszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadétképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni bánatpénz gyanánt, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a kebli t.lkvi hivatal és kézdivásárhely város tanácsánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. tvszék, mint t.lkvi hatóság. Kézdivásárhely, 1903. évi május hó 26. napján.

(209. 1-1)

Dr. Nagy,
kir. albiró.

Két bebutorozott szoba külön kijárással **kiadó a csernátóni uton.**
Értekezhetni lehet **Özv. Török Balint-nénál.**

(208 1-1.)

Az új uton egy **szép világos uri szoba**

KIADÓ.

Értekezhetni lehet e lap kiadóhivatalában.

(207. 2-3.)

ZONGORA

jó karban, Paine gyártmány, diófa színű 500 koronaért eladó a gelencei gyártelepen. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

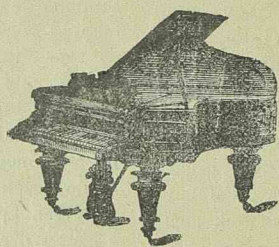
(210. 1-1.)

Előnyös részletfizetésre

zongorák, pianinok, harmoniumok, cimbalmok.

Előnyös részletfizetésre
zongorák, pianinok, harmoniumok, cimbalmok.

Zongora-és hangszeripar-telep
zenemű raktár és zongora
kölesző intézet

SCHMIDT M.

Marosvásárhelyt.
(Minorita palota)

Külföldi és saját gyártmányu zongorák,
mindennemű hangszerek, azok kellékei és
alkatrészei.

Mindennemű hangszer javítása és
hangolása szakszerű pontossággal
teljesítettik **jutányos árért.**

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.
(193 6-6.)

Zongorák, pianinok, harmoniumok
bérbe adatnak.

Előnyös részletfizetésre
zongorák, pianinok, harmoniumok, cimbalmok.

IFJ. JANC SÓ MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett
új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

Néhány évvel ezelőtt városunkban, Kézdivásárhelyen, a mai kor-nak megfelelő, teljesen

ÚJKÖNYVNYOMDÁT

rendeztem be, ellátva azt a legújabb fajta gyorsajtókkal, többfele segédgépekkel,

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, diszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fáradságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő korrall lépést tartva, **könyvnyomdám gőzerőre is berendeztem**, azután is több rendben láttam el **újabb és újabb fajta felszerelésekkel.** Időközben kíváncsnak láttam, hogy **könyvnyomdám**

KÖNYVKÖTÉSZETTEL

is kibővitsem a m. t. közönség kényelmére, mi által megkiméltem sok kellemetlenségtől és a túlságos magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kívántam tenni.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdamban készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak esinos kiviteléért teljes felelősséget vállallok.

Midőn irányomban eddig tanusított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. május hó.

Mély tisztelettel:

Háromszékvármegye nyomtatványszállítója,

IFJ. JANC SÓ MÓZES,
nyomdatulajdonos.

IZLÉSESE MUNKÁ.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.